

Ревизија учинка "Управљање централизованим јавним набавкама у здравству Републике Српске"

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске је провела ревизију учинка под називом „Управљање централизованим јавним набавкама у здравству Републике Српске“. Сврха ове ревизије учинка је била да се испита управљање централизованим јавним набавкама у здравству Републике Српске и утицај на функционисање јавних здравствених установа, као и пружање здравствених услуга, те да се на основу испитивања понуде препоруке чија имплементација од стране надлежних институција може унаприједити успјешност јавних набавки у здравству Републике Српске.

Налази ревизије су показали да нису у потпуности успостављене претпоставке правне, организационе и управљачке природе које би биле у функцији успјешног функционисања централизованих јавних набавки.

Планирање јавних набавки у здравству Републике Српске се одвија кроз два потпуно одвојена, међусобно неусклађена и неповезана процеса који резултирају са плановима јавних набавки који нису инструмент управљања јавним набавкама. Планирању јавних набавки у Фонду здравственог осигурања Републике Српске за потребе јавних здравствених установа у износу од скоро 400 милиона КМ у посматраном периоду 2016-2018. година није претходило поступак прикупљања потреба за лијековима и медицинским средствима од јавних здравствених установа за чије потребе су се планирале и проводиле јавне набавке. Планирање јавних набавки у јавним здравственим установама се одвија у условима неблаговременог уговарања пружања здравствених услуга између Фонда здравственог осигурања Републике Српске и јавних здравствених установа, уз присутну недоследност у прикупљању, утврђивању и исказивању потреба за лијековима и медицинским средствима од стране јавних здравствених установа.

Планирању, припреми и провођењу централизованих јавних набавки није претходило организовано и планско истраживање и анализа тржишта лијекова и медицинских средстава. Поступци јавних набавки за поједине предмете јавних набавки нису покретани правовремено, већ по истеку важећих оквирних споразума и уговора. Потребно вријеме за провођење централизованих јавних набавки се кретало од 3 до 16 мјесеци. На трајање поступака јавних набавки утицало је и трајање жалбеног поступка изван надлежности уговорног органа које се кретало од 12 до 125 дана и у већини случајева излазило из оквира законом прописаних рокова. Значајан број поступака централизованих јавних набавки није био успјешан из разлога недовољно присутне конкуренције, квалитета тендерске документације, неправовременог покретања поступка, трајања поступка, избора и примјене критеријума, тока и исхода жалбеног поступка.

Утврђено је да су за исте предмете јавних набавки Фонд здравственог осигурања Републике Српске и јавне здравствене установе постизали различите цијене.

Проблеми у централизованим јавним набавкама су се одразили на функционисање јавних здравствених установа и пружање здравствених услуга кроз присутне несташнице лијекова и медицинских средстава, које су јавне здравствене установе најчешће превазилазиле путем сопствених паралелних/ванредних јавних набавки, упућивањем пацијената да сами прибаве лијек или медицинско средство за пружање здравствене услуге што је дало за резултат значајан обим рефундације трошкова осигураним лицима, те упућивањем пацијената у друге здравствене установе.

У здравству Републике Српске није успостављен адекватан систем контроле, извјештавања, мониторинга и евалуација који би био ефективан механизам у управљању јавним набавкама у здравству Републике Српске.

Ревизија је закључила да се централизованим јавним набавкама у здравству Републике Српске у претходном периоду није управљало у складу са принципима економичности, ефикасности и ефективности, што је имало утицај на остваривање основних принципа здравствене заштите у Републици Српској.

На основу налаза и закључака заснованих на релевантним, поузданим и довољним ревизијским доказима креиране су препоруке ревизије. Препоруке су упућене институцијама које имају надлежности у погледу управљања јавним набавкама у здравству Републике Српске, а то су: Влада Републике Српске, Министарство здравља и социјалне заштите и уговорни органи у здравству Републике Српске.

Комплетан извјештај ревизије учинка је доступан на интернет страници Главне службе за ревизију јавног сектора Републике Српске.